

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

z dnia 202.... r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Rzeka San PLH180007**

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 31 lipca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka San PLH180007 (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 2160) załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia
202... r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Rzeka San PLH180007

Cele działań ochronnych

Lp.	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony ¹	Cel ochrony ²
1.	1130 Boleń <i>Aspius aspius</i>	Względna liczebność	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1. 0,003-0,01
		Struktura wiekowa	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1. Obecne 2 kategorie wiekowe.
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1. 1-3%
		EFI+	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. 1 i 2.
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku. 1-2,5
2.	5264 Brzanka <i>Barbus carpathicus</i>	Względna liczebność	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1. 0,01-0,1.
		Struktura wiekowa	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Obecne wszystkie kategorie wiekowe.
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1. 1-5 %
		EFI+	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. 1 i 2.
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku. 1-2,5
3.	1163 Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	Względna liczebność	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1. 0,003-0,01

¹ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

² Cel ochrony uwzględnia najnowsze z dostępnych oceny stanu zachowania dla poszczególnych wskaźników, które posłużyły do określenia Przedmiotów celu ochrony.

		Struktura wiekowa	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1. Brak chociaż jednej klasy lub 1+2=10-50%.
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1. 1-10%
		EFI+	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. 1 i 2.
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku. 1-2,5
		Stan ekologiczny wody (klasa jakość wody)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. I-III
		Mozaika mikrosiedlisk	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Liczne występowanie trzech elementów struktury dna (kryjówki dla osobników dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku).
		Zarybienia gatunkami gospodarczymi bezpośrednio zagrażającymi głowaczowi białopłetwemu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Brak zarybień w obwodzie rybackim lub zarybienia zbilansowane odłowami.
4.	1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	Względna liczebność	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1. 0,05-0,01
		Struktura wiekowa	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1. Brak klasy 2 lub 3; 1>50%.
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1.
		EFI+	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. 1 i 2.
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku. 1-2,5
		Stan ekologiczny wody (klasa jakość wody)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. I-III
		Występowanie niezbędnych mikrosiedlisk	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Liczne występowanie obu mikrosiedlisk: potencjalnych tarlisk, miejsc wzrostu larw.
5.	6144 Kiełb białopłetwy <i>Romanogobio albipinnatus</i>	Populacja	Nie określa się. Konieczność weryfikacji występowania gatunku w obszarze przy następnym cyklu monitoringowym.
		Siedlisko	Nie określa się. Konieczność weryfikacji parametrów w obszarze przy następnym cyklu monitoringowym.

6.	6143 Kiełb Kesslera <i>Romanogobio kesslerii</i>	Względna liczebność	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1. >0,005
		Struktura wiekowa	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1. Obecne wszystkie kategorie wiekowe.
		Udział gatunku w zespole ryb i minogów	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1. >1%
		Jakość hydromorfologiczna	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Średnia arytmetyczna z ocen 6 elementów hydromorfologicznych: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta oraz ciągłość cieku. 1-2,5
		EFI+	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. 1 i 2.
7.	1032 Skójka gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	Liczebność	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1. Od 3 do 10 os./1 m biegu rzeki.
		Zasiedlenie odcinka rzeki	Osiągnięcie wskaźnika na poziomie oceny U1 (30-60%).
		Obecność antropogenicznych zmian koryta rzeki	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Koryto rzeki naturalne (brak widocznych cech regulacji itp.).
		Obecność punktowych źródeł zanieczyszczeń	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Nie stwierdzono punktowych źródeł zanieczyszczeń.
		Klasa czystości wody	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1. IV (ew. III, gdy azotany >2 mg/l NO ₃ -N).

Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 202.... r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka San PLH180007

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka San PLH180007 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 31 lipca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka San PLH180007 (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 2160).

Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, które zostały skierowane do regionalnych dyrekcji na przestrzeni ostatnich kilku lat (m.in. w maju 2020 r.) dotyczącymi formułowania szczegółowych celów ochrony dla obszarów Natura 2000 oraz uwzględniania tych celów działań ochronnych w toku szeroko pojętych ocen oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie podjął działania mające na celu zmianę przedmiotowego zarządzenia w ww. zakresie.

Wskaźniki dla gatunków zostały określone na podstawie dokumentacji pzo, uzupełnienia stanu wiedzy dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Rzeka San PLH180007 (minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, kiełb białopłetwy *Gobio albipinnatus*, boleń *Aspius aspius*) wykonanego w 2019 r. oraz monitoringów GIOŚ dla brzanki (5264) i kielba Kesslera (6143) na stanowisku San Międzybrodzie z sierpnia 2016 r.

Dla gatunku kielb białopłetwy (6144) nie określono wartości wskaźników stanu populacji i stanu siedliska. W trakcie badań ichtiofaunistycznych realizowanych na potrzeby PZO z roku 2012 przeprowadzono odłowy na 7 stanowiskach (w miejscowościach: Międzybrodzie, Witryłów, Wara, Wybrzeże, Ruszelczyce, Łętownia i Wyszatyce). Udało się wówczas złowić jednego osobnika w miejscowości Łętownia. Uzupełnienie stanu wiedzy na temat gatunku, przeprowadzone w sezonie 2019, polegało na ponownym przeprowadzeniu odłowów na tych samych stanowiskach, które badane były na potrzeby PZO, ponadto w sposób zasadny metodycznie dobrano 8 innych stanowisk. Gatunku nie stwierdzono na żadnym z badanych stanowisk. Populacja kielba białopłetwego w obszarze jest skrajnie nieliczna lub bliska wyginięciu. Należy nadal monitorować gatunek w obszarze i poszukiwać go. Dodatkowo, podczas badań realizowanych na potrzeby opracowania PZO w 2012 r. nie oceniono w pełni parametrów charakteryzujących siedlisko tego gatunku ryby, w związku z czym nie można podać jednoznacznej oceny stanu jego zachowania. W trakcie wykonywania uzupełnienia stanu wiedzy na temat gatunku w 2019 r. również nie oceniono stanu zachowania siedliska gatunku. Ocenę tą należy zweryfikować przy następnym cyklu monitoringowym.

Dla gatunku skójka gruboskorupowa (1032) zrezygnowano z podawania wskaźników „struktura wiekowa” i „struktura wielkości ciała”. Wykonawca dokumentacji posłużył się tylko liczebnością, określając wskaźnik stanu populacji. Dodatkowo brak innych źródeł danych dotyczących tego gatunku na przedmiotowym obszarze.

Dla 5 gatunków z 7 chronionych w obszarze, kilka wskaźników obecnie znajduje się na poziomie oceny U2:

- 1130 boleń – wskaźniki: względna liczebność, struktura wiekowa, udział gatunku w zespole ryb i minogów;
- 5264 brzanka – wskaźnik: względna liczebność;
- 1163 głowacz białopłetwy – wskaźniki: względna liczebność, udział gatunku w zespole ryb i minogów;
- 1096 minóg strumieniowy – wskaźniki: względna liczebność, struktura wiekowa, udział gatunku w zespole ryb i minogów;
- 1032 skójka gruboskorupowa – wskaźniki: liczebność, zasiedlenie odcinka rzeki.

Aktualizacji ulega również informacja o terminie obowiązywania planu zadań ochronnych, z uwagi na zmianę zapisów art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody: „Dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków.” Obecnie jest on sporządzany na okres bezterminowy i może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt lub zachodzi konieczność jego aktualizacji.

Obwieszczeniem z dnia 202... r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem zmiany planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Gazeta ...) w dniu 202... r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędach Gminy Sanok, Dydnia, Nozdrzec, Dynów, Przemyśl, Krzywca, Laszki, Krasieczyn, Żurawica, Medyka, Orły, Stubno, Radymno, Jarosław, a także w Urzędach Miast Sanok, Dynów, Przemyśl, Radymno, Jarosław oraz w Urzędzie Miasta i Gminy Dubiecko w dniach od 202... r. do 202... r. oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie w dniach od 202... r. do 202... r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski dotyczące przedmiotowego projektu zarządzenia.

Karta zmiany planu zadań ochronnych zamieszczona została w publicznie dostępnych wykazach, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dniu 202... r.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu 202.... r.